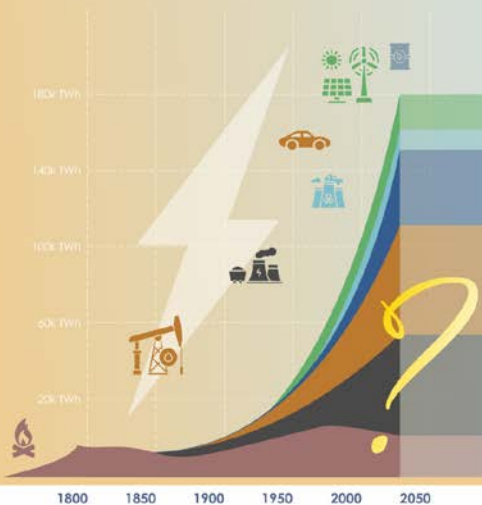

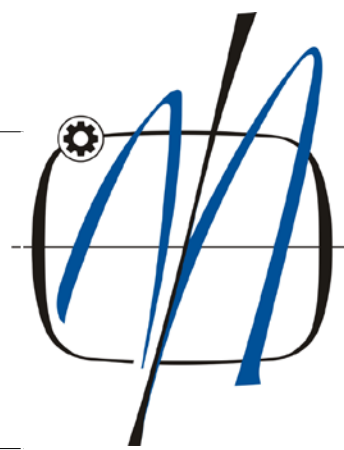

ENERGY
ENERGETIKA
2026

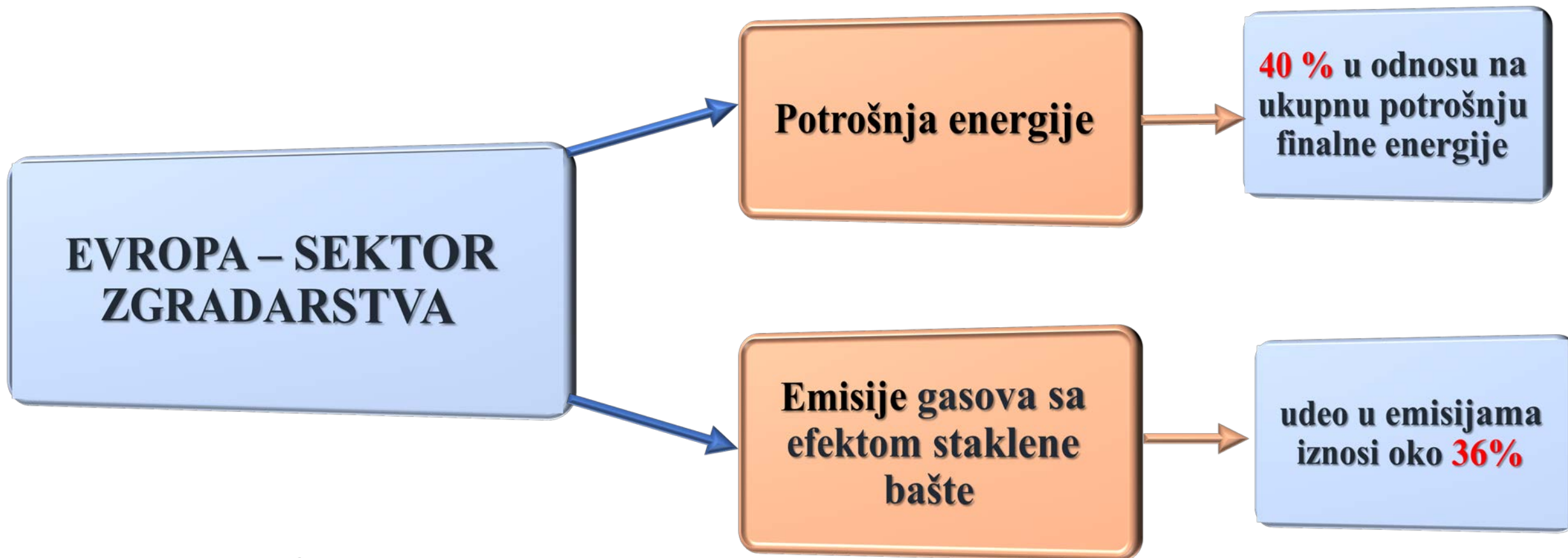
ENERGETSKI I EKOLOŠKI ASPEKTI RETROFITA ZGRADA / ENERGY AND ENVIRONMENTAL ASPECTS OF BUILDING RETROFITS

Sandra Kovačević
prof. dr Mirko Komatina
prof. dr Miloš Banjac

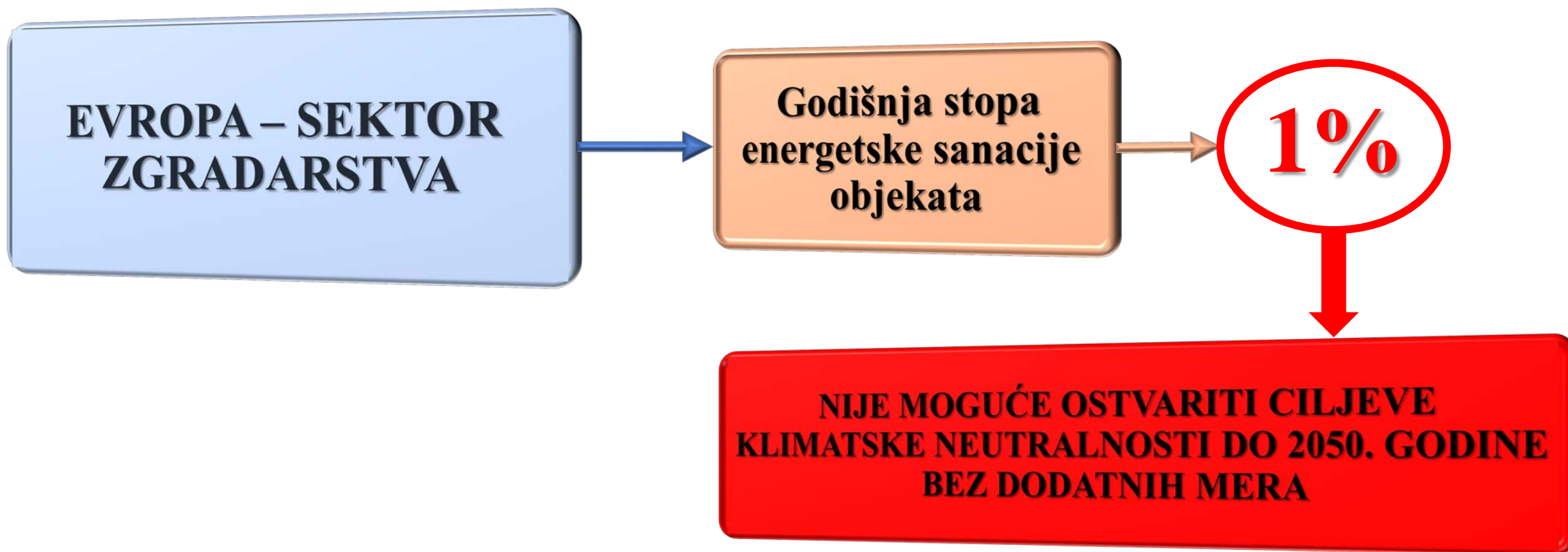
Ključni izazovi u oblasti energetike:

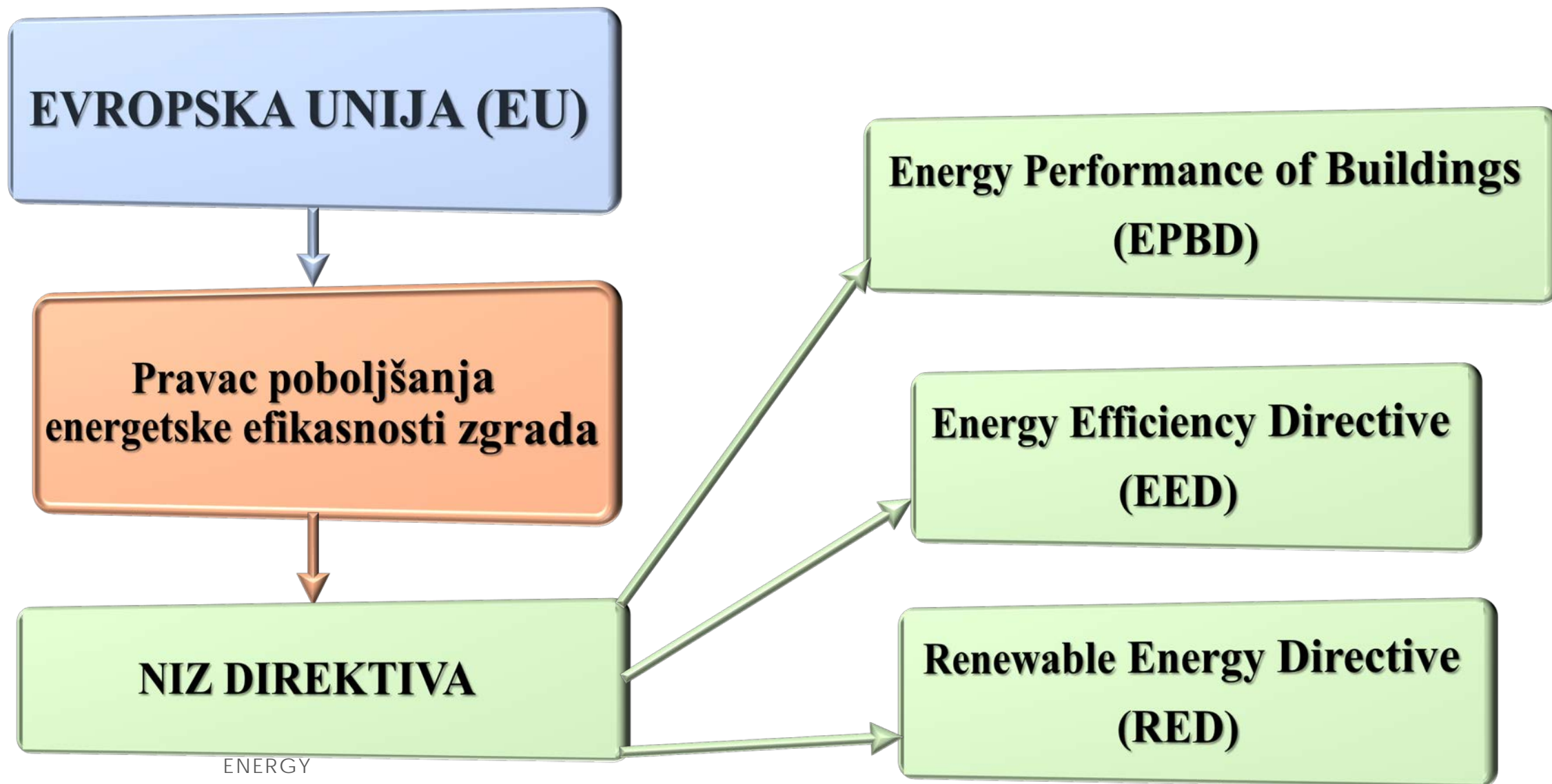
- e smanjenje potrošnje energije,
- e smanjenje emisija zagađujućih materija u sektoru ygradarstva.

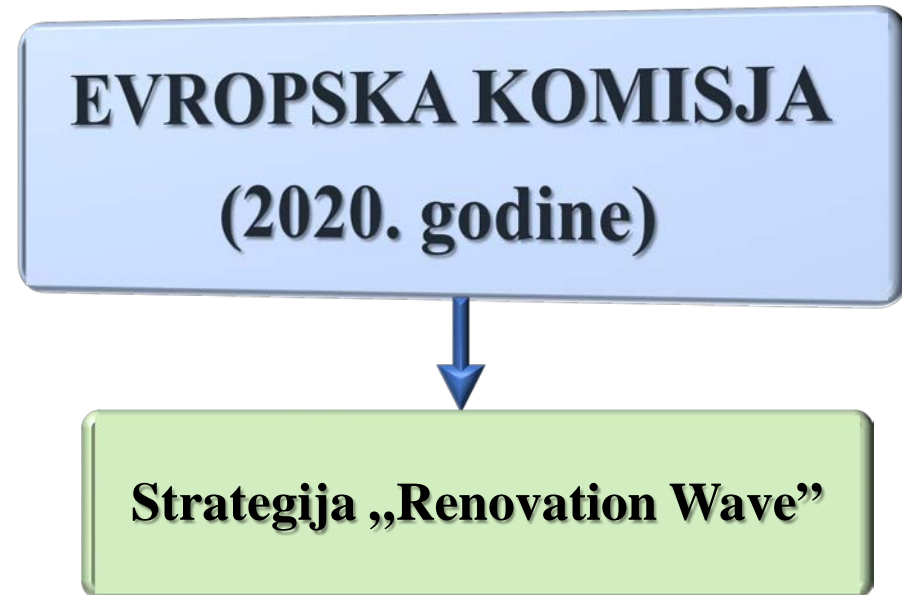
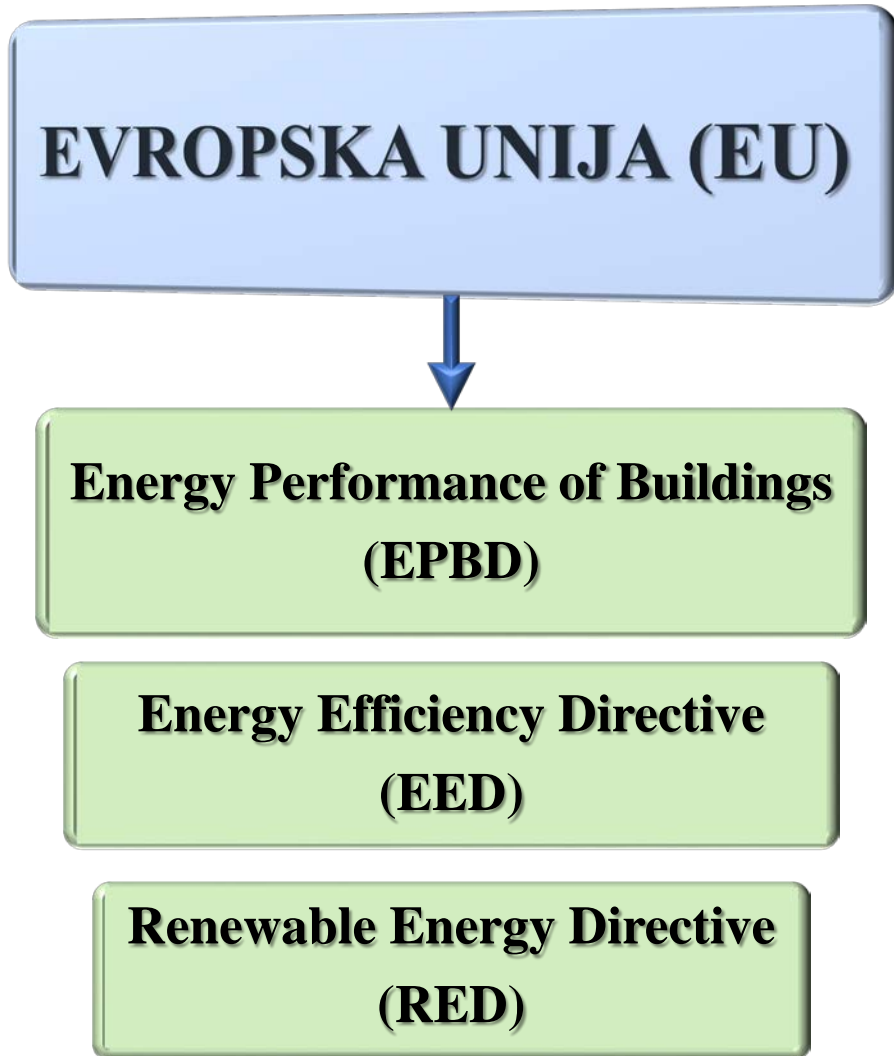

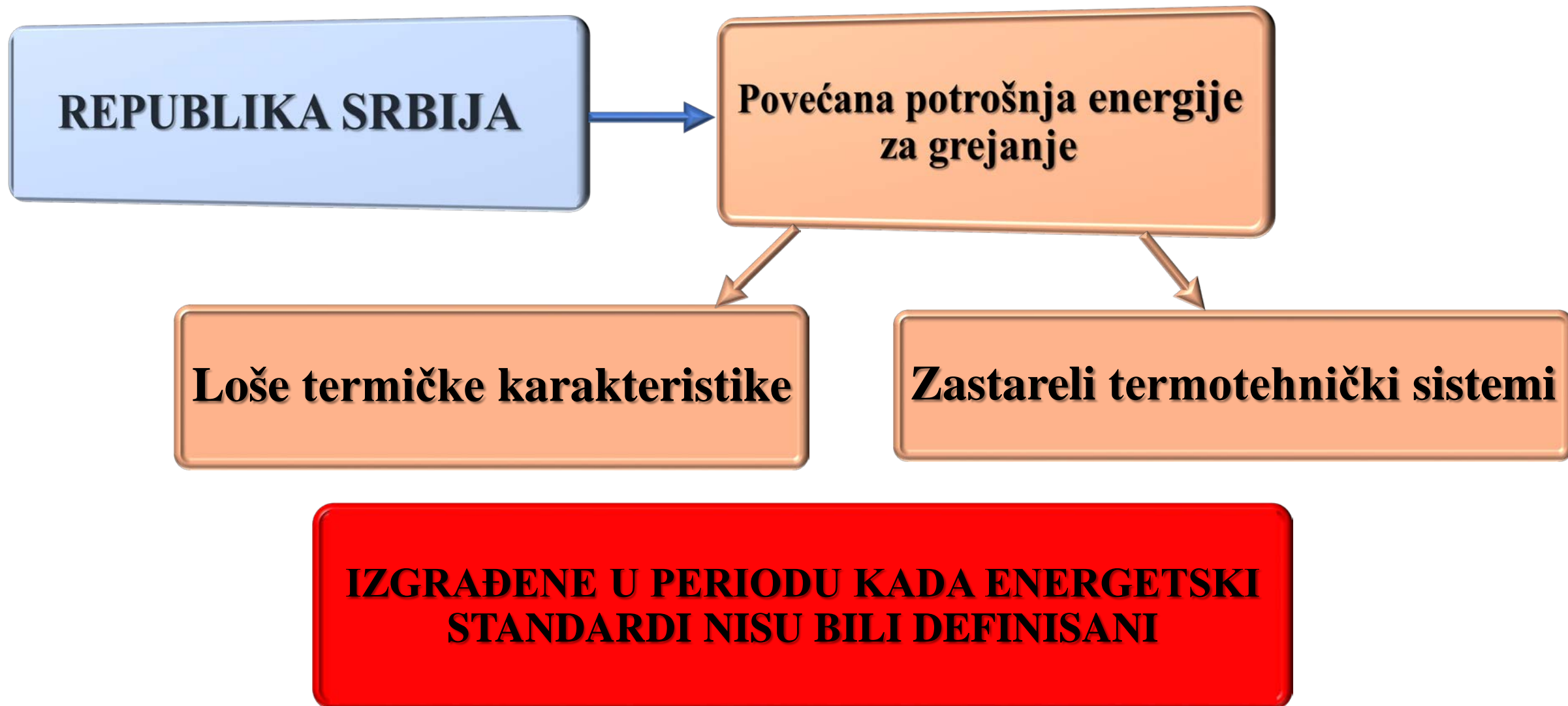
Ključni izazovi u oblasti energetike:

- e smanjenje potrošnje energije,
- e smanjenje emisija zagađujućih materija u sektoru ygradarstva.

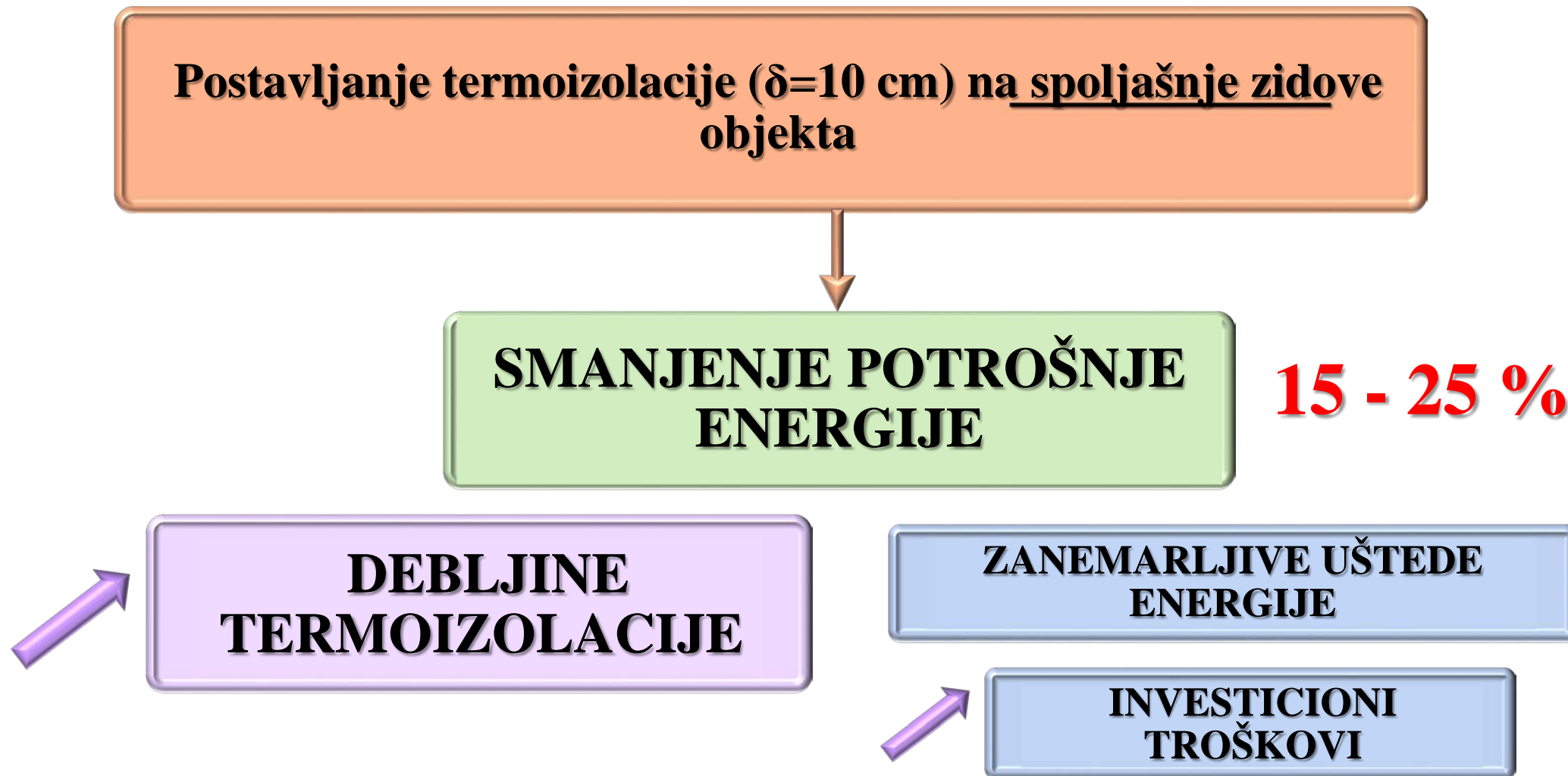

**REPUBLIKA SRBIJA –
ENERGETSKA SANACIJA
OBJEKATA**

**DELIMIČNA PRIMENA MERA
ENERGETSKE EFIKASNOSTI (EE)**

**Postavljanje termoizolacije na termičkom
omotaču
(spoljašnji zidovi, krovovi, podovi,...)**

Zamena građevinskih otvora

**PROCENA REALNIH ENERGETSKIH
UŠTEDA**

INFILTRACIJA VAZDUHA

**Meseci sa nižim spoljašnjim
temperaturama (decembar, januar)**

**POVEĆANJE GUBITAKA
TOPLOTE**

**POVEĆANA POTROŠNJA ENERGIJE (za uspostavljanje
unutrašnje projektne temperature vazduha)**

**SPOLJAŠNJI
PROZORI**

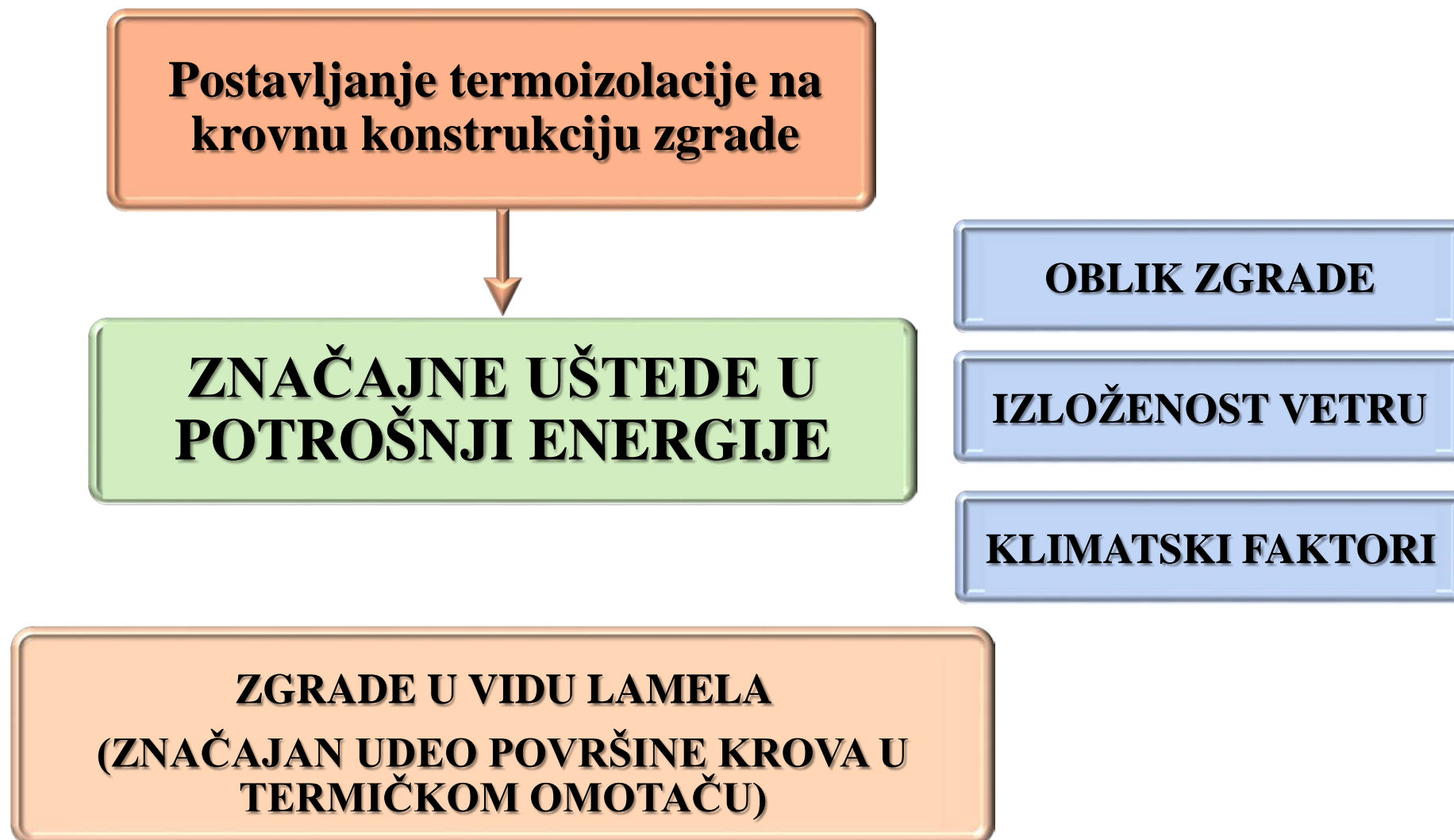
20 - 30 %

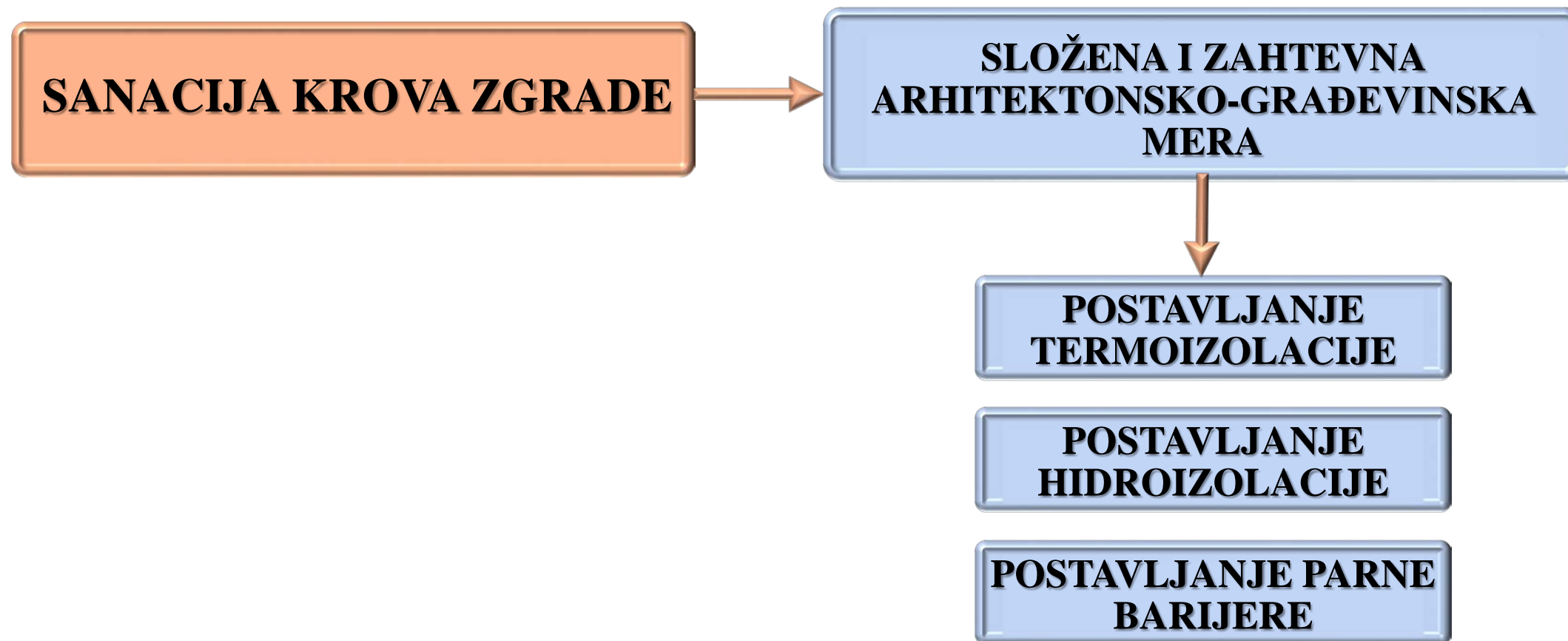
**UKUPNI TOPLOTNI GUBICI
TERMIČKOG OMOTAČA ZGRADE**

Zamena građevinskih otvora

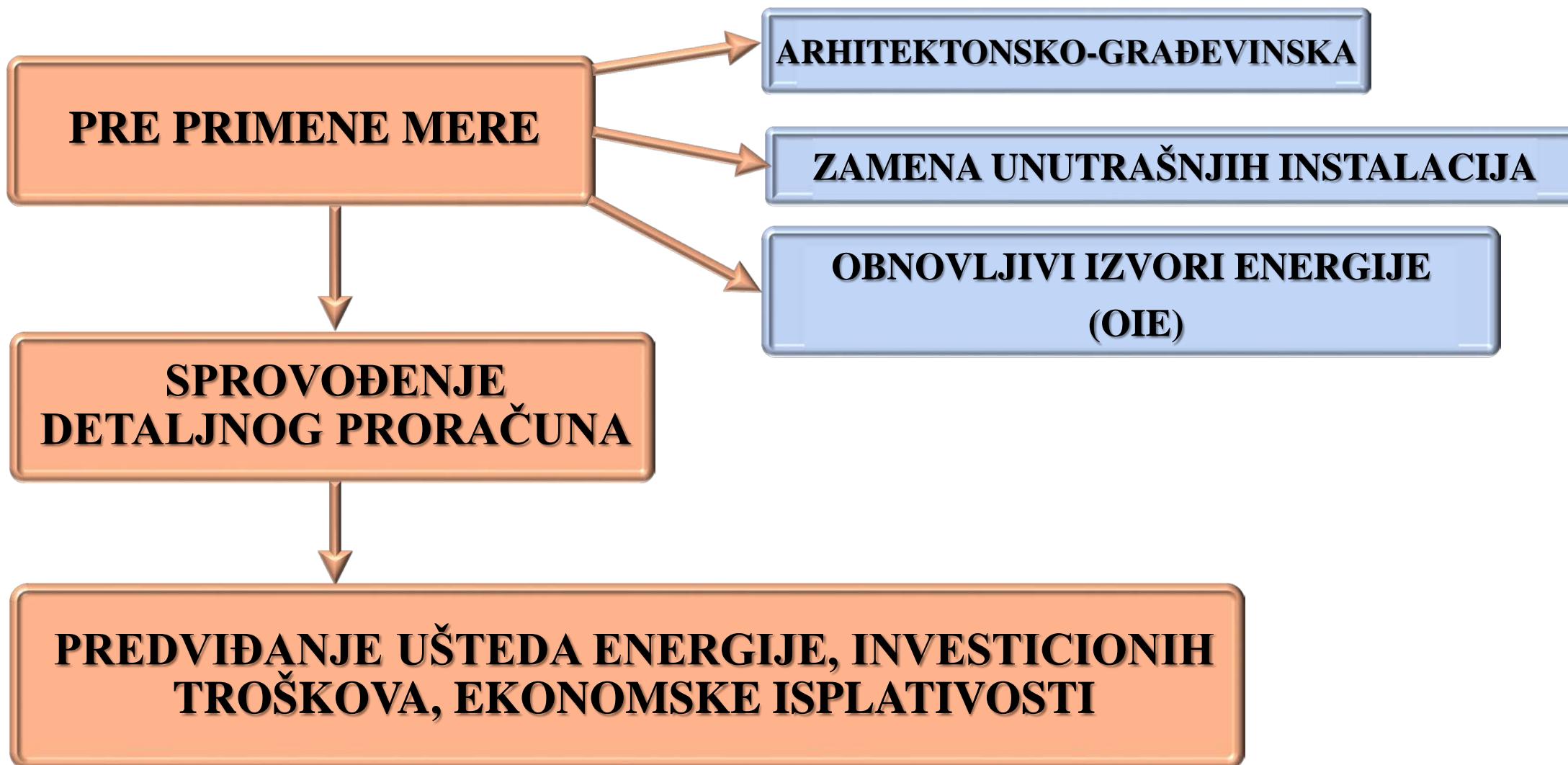

**ZNAČAJNE UŠTEDE U
POTROŠNJI ENERGIJE**

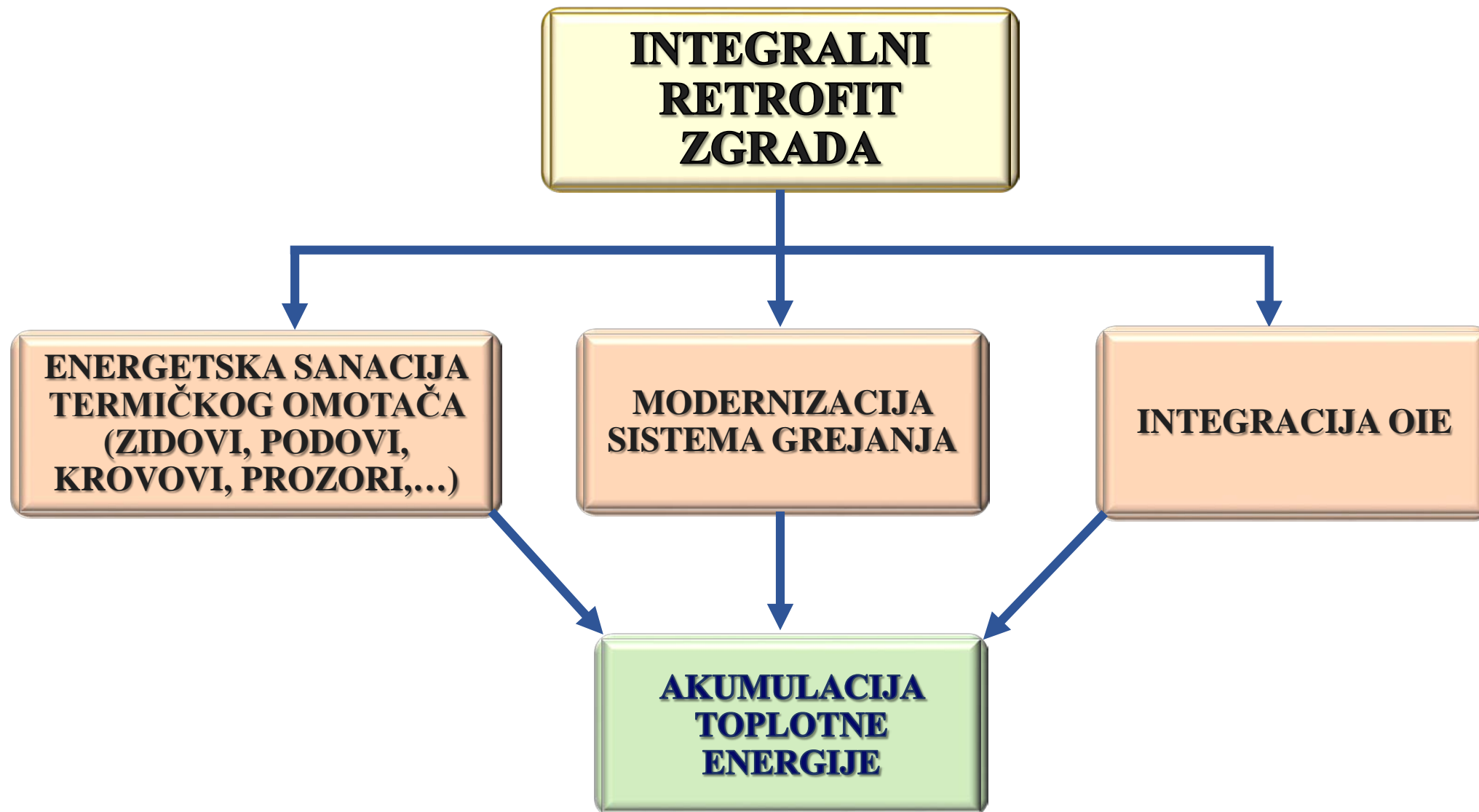

Materijal	λ [W/mK]	ρ [kg/m³]
Mineralna vuna	0,035 - 0,065	220
Staklena vuna	0,032 - 0,044	100-320
Drvena vlakna	0,036 - 0,048	110-250
Celuloza	0,040	34-44
Poliuteranska pena	0,025 - 0,035	30-200
PIR (poliizocijanurat)	0,020 - 0,027	30-40
Fenolne ploče	0,018 - 0,023	30-50

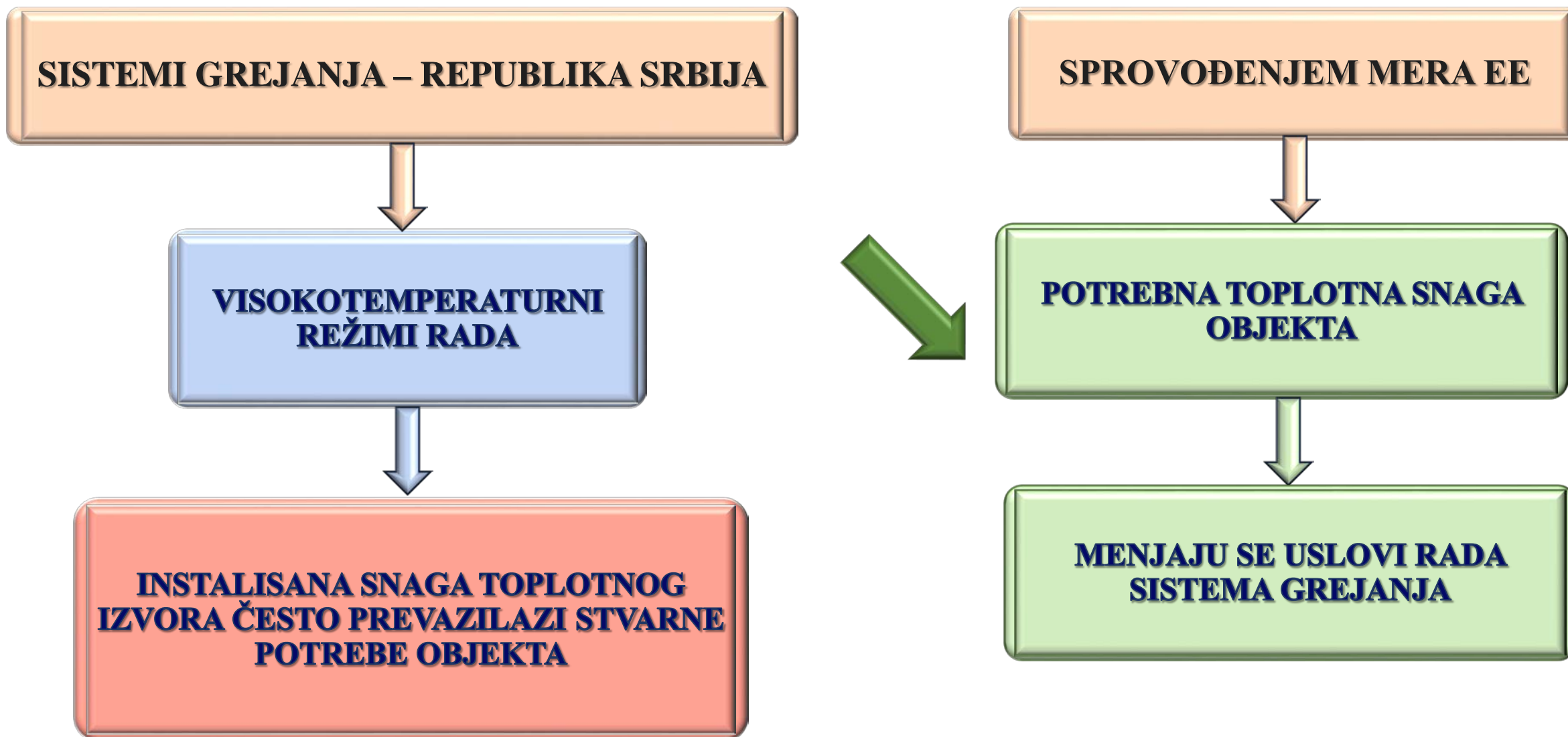

ENERGY

SISTEMI GREJANJA – REPUBLIKA SRBIJA

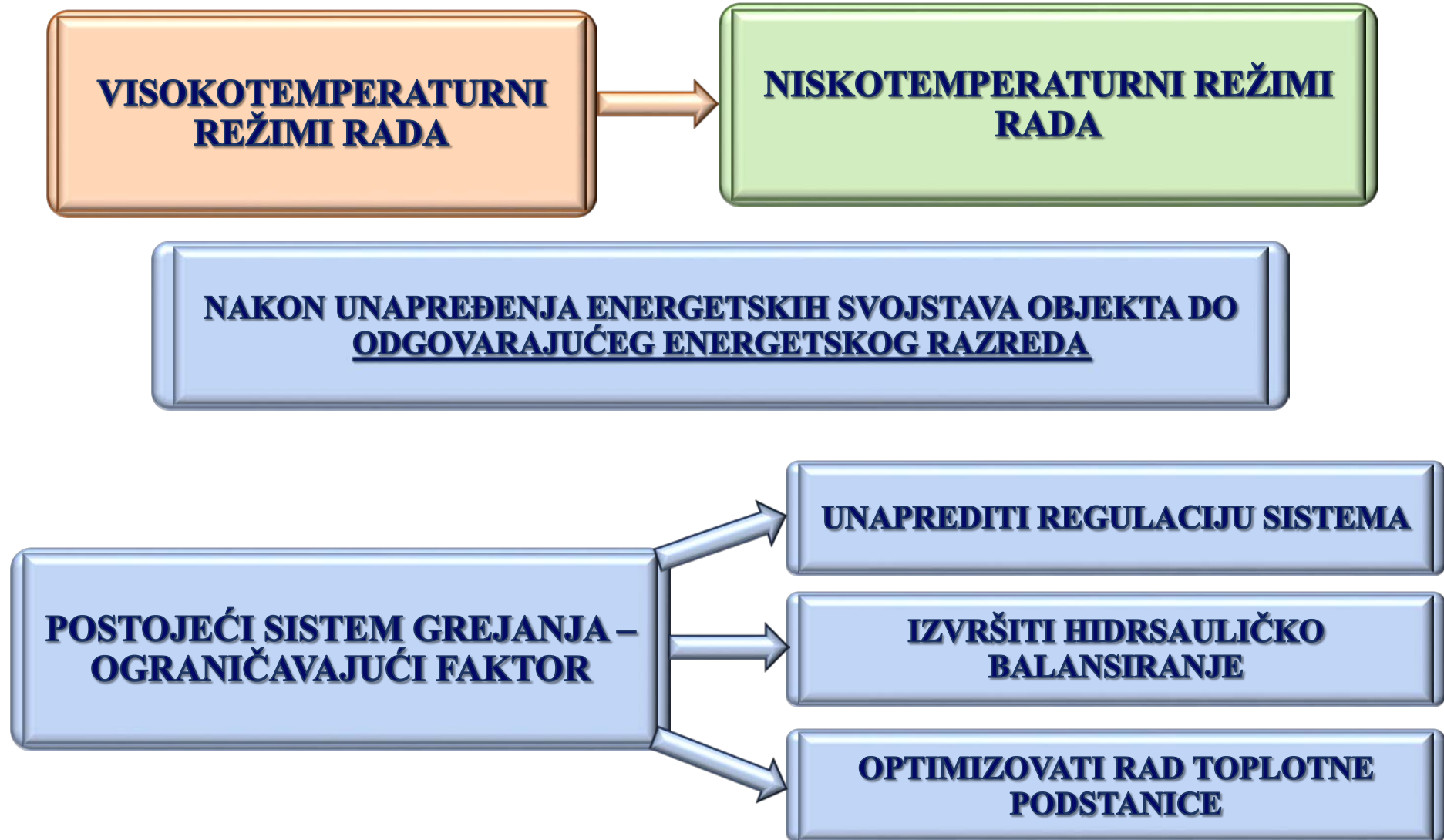
**VISOKOTEMPERATURNI
REŽIMI RADA**

**TEMPERATURA RAZVODA U OPSEGU
OD 80 DO 100°C**

SPROVOĐENJEM MERA EE

**NISKOTEMPERATURNI REŽIMI
RADA**

**TEMPERATURA RAZVODA U OPSEGU
OD 50 DO 70°C**

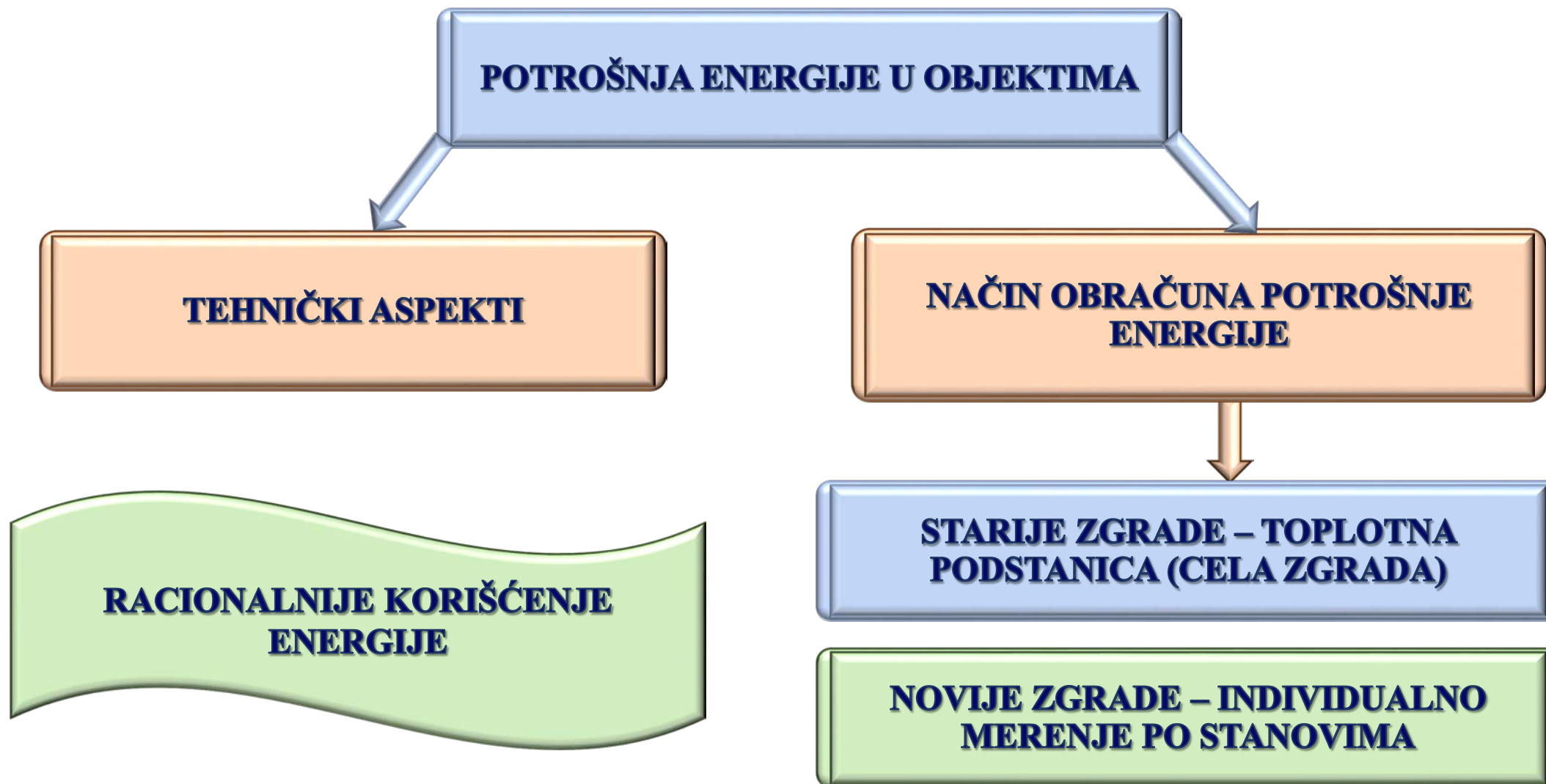

**NISKOTEMPERATURNI REŽIMI
RADA**

**SMANJENJE TOPLOTNIH
GUBITAKA U DISTRIBUTIVNOJ
MREŽI**

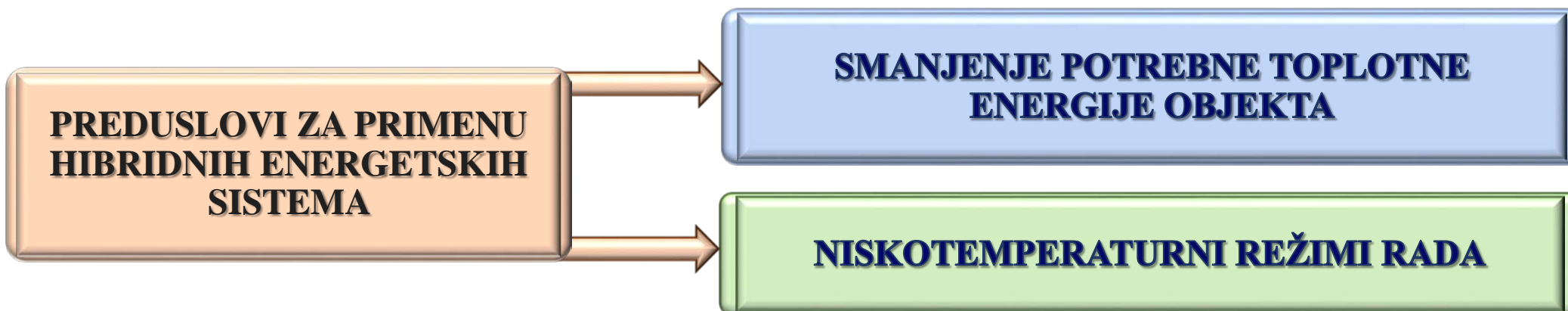
**POVEĆANJE UKUPNE
EFIKASNOSTI SISTEMA**

**EFIKASNIJA INTEGRACIJA OIE I
NISKOTEMPERATURNIH
TOPLOTNIH IZVORA**

HIBRIDNI ENERGETSKI SISTEMI

- e Hibridni energetske sistemi predstavljaju sisteme proizvodnje toplotne energije u kojima se kombinuje više toplotnih izvora, pri čemu je najmanje jedan zasnovan na obnovljivim izvorima energije (OIE).
- e Hibridni sistemi najčešće su povezani sa sistemima za akumulaciju toplotne energije (ATE), što omogućava skladištenje viškova proizvedene energije i njihovo korišćenje u periodima povećane potražnje.

**HIBRIDNI ENERGETSKI SISTEMI -
TOPLOTNE PUMPE**

- e U okviru hibridnih energetske sistema **toplotne pumpe** omogućavaju postepeni prelazak sa sistema koji koriste fosilna goriva kao toplotne izvore na energetski efikasnije i dekarbonizovane sisteme grejanja.

**PROZVODNJA TOPLOTNE ENERGIJE UZ ZNATNO MANJU
POTROŠNJU PRIMARNE ENERGIJE**

**POGODNI ZA OBJEKTE SA
SMANJENIM TOPLOTNIM
OPTEREĆENJEM**

**POKRIVAJU BAZNU GODIŠNJU POTREBU ZA GREJANJEM –
STABILAN RAD SISTEMA TOKOM VEĆEG DELA GREJNE SEZONE**

**POMOĆNI IZVOR – VRŠNO TOPLOTNO
OPTEREĆENJE**

HIBRIDNI ENERGETSKI SISTEMI – AKUMULACIJA TOPLOTNE ENERGIJE (ATE)

- e Akumulacija toplotne energije (ATE) predstavlja važan element hibridnih energetskih sistema jer omogućava vremensko razdvajanje proizvodnje i potrošnje energije. Viškovi energije proizvedene iz različitih toplotnih izvora mogu se akumulirati i koristiti u periodima povećane potražnje.

POJEDINAČNI OBJEKTI

STAMBENA NASELJA

**PRIMENA SEZONSKIH AKUMULATORA
TOPLOTE**

**UDEO OBNOVLJIVIH IZVORA ENERGIJE U
UKUPNOJ PROIZVODNJI TOPLOTNE ENERGIJE**

20 - 40 %

**SMANJENJE ANGAŽOVANJA KONVENCIONALNIH
TOPLOTNIH IZVORA**

**HIBRIDNI ENERGETSKI SISTEMI –
AKUMULACIJA TOPLOTNE ENERGIJE
(ATE)**

**OPTIMIZACIJA RADA ENERGETSKOG
SISTEMA**

**RACIONALNIJE DIMENZIONISANJE
TOPLOTNOG IZVORA**

**MOGUĆNOST SMANJENJA
INSTALISANOG TOPLOTNOG
KAPACITETA**

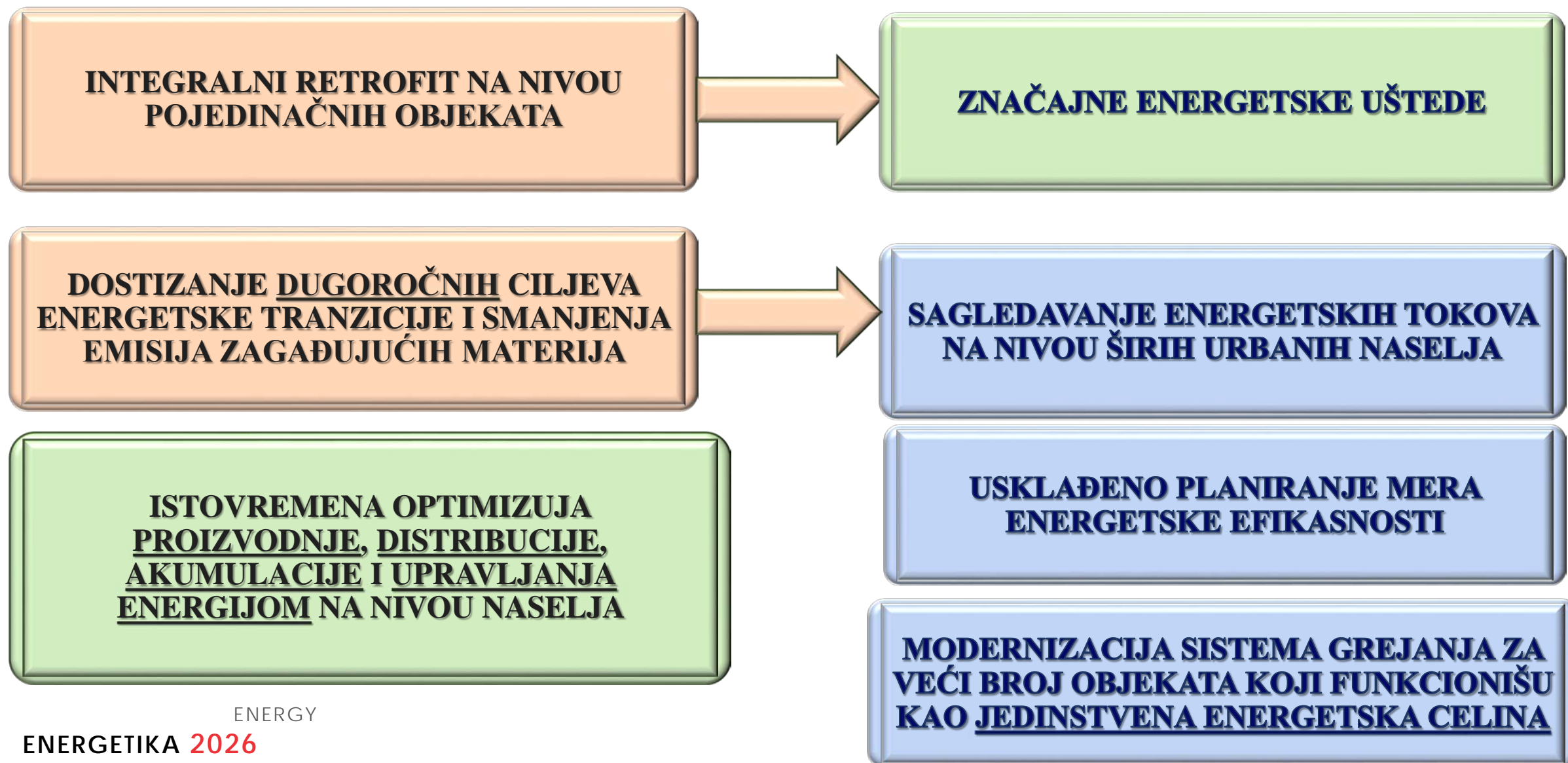
OSNOVNOG TOPLOTNOG IZVORA DO 45 %

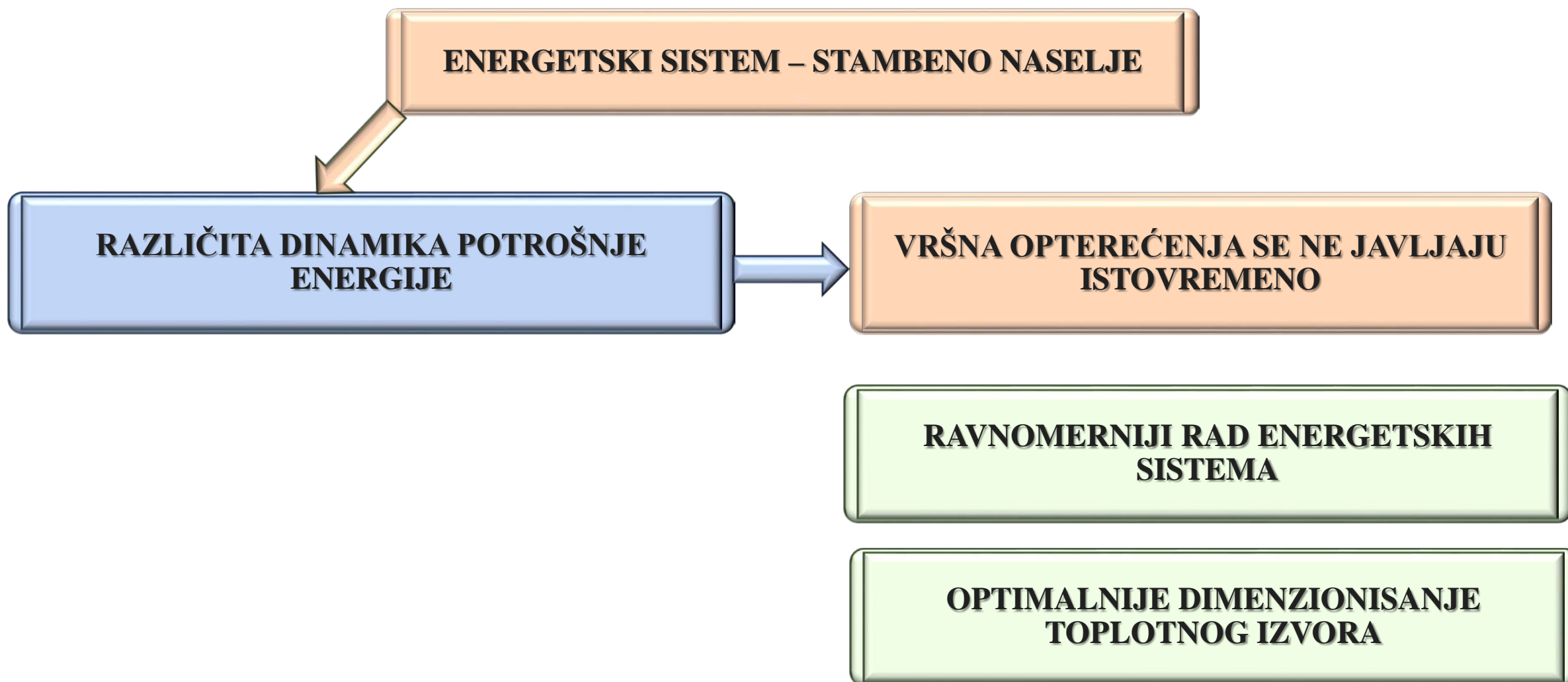
SMANJENJE EMISIJA CO₂eq DO 23 %

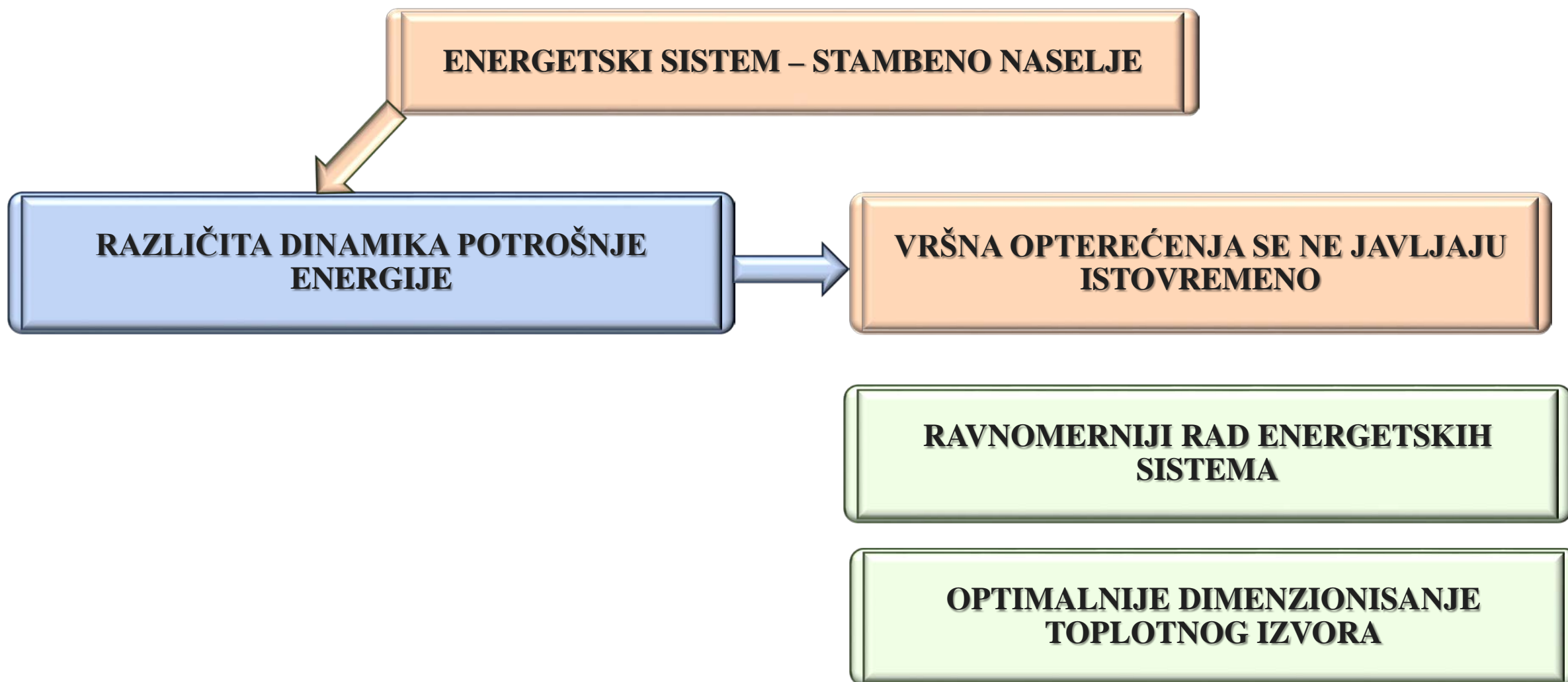
POMOĆNOG TOPLOTNOG IZVORA DO 53 %

**SMANJENJE OPERATIVNIH TROŠKOVA
SISTEMA DO 18 %**

ENERGY

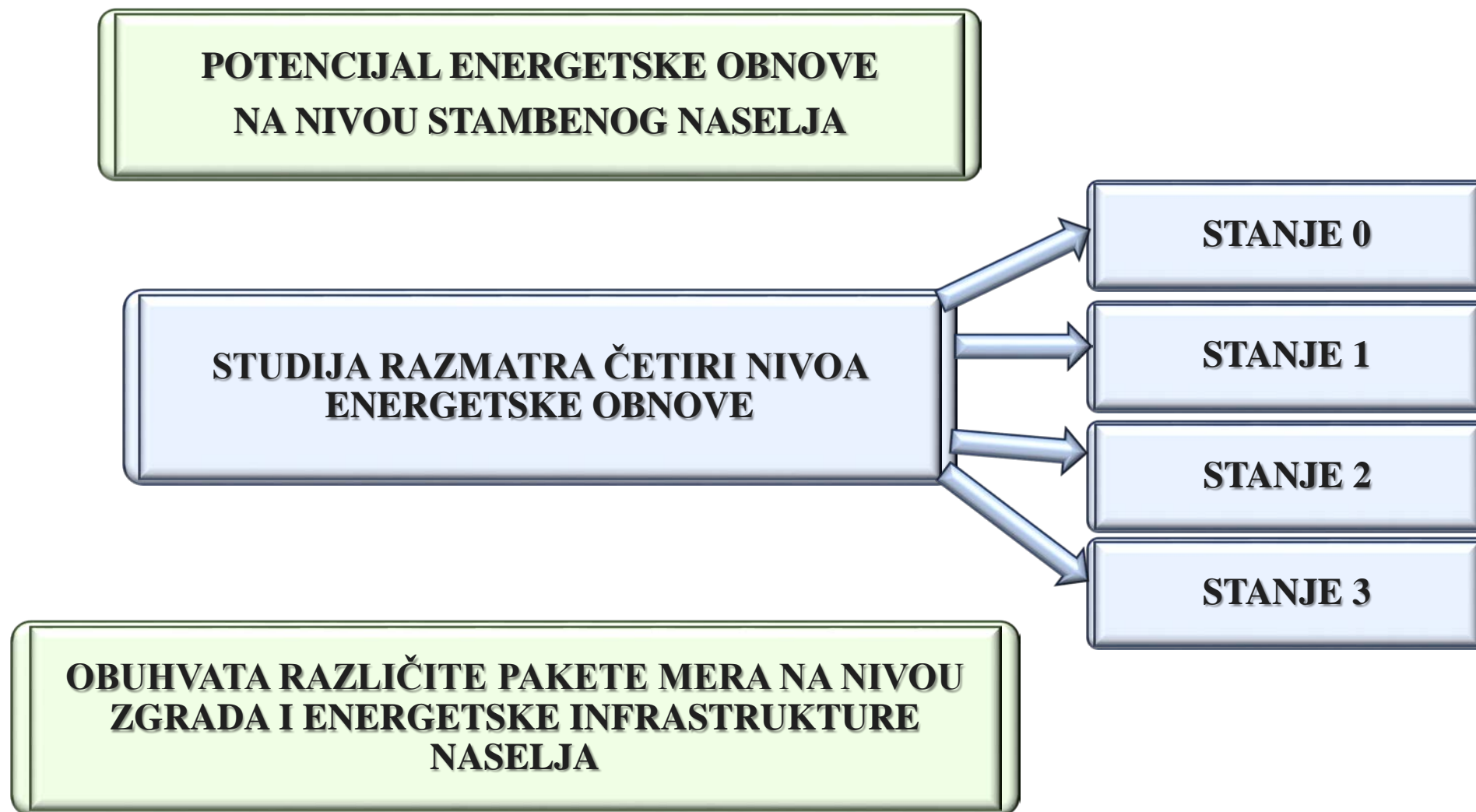
ENERGETSKI SISTEM – STAMBENO NASELJE

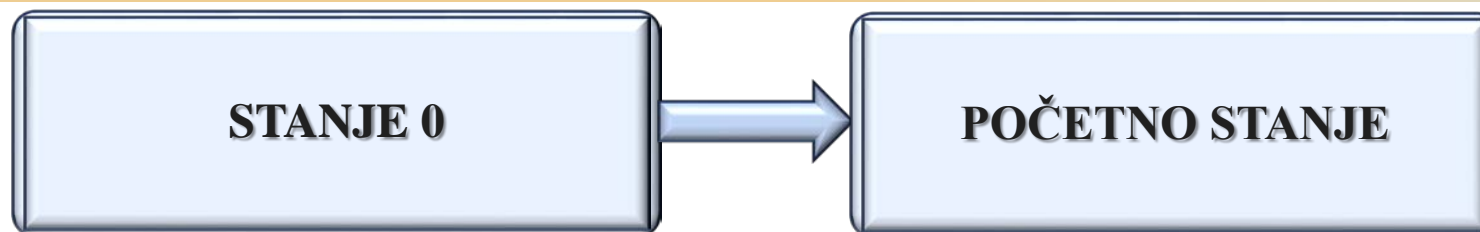
VEĆE MOGUĆNOSTI INTEGRACIJE

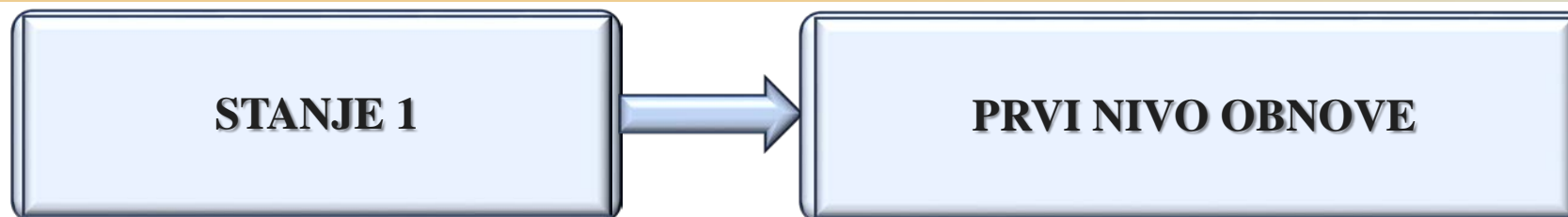
OBNOVLJIVI IZVORI ENERGIJE

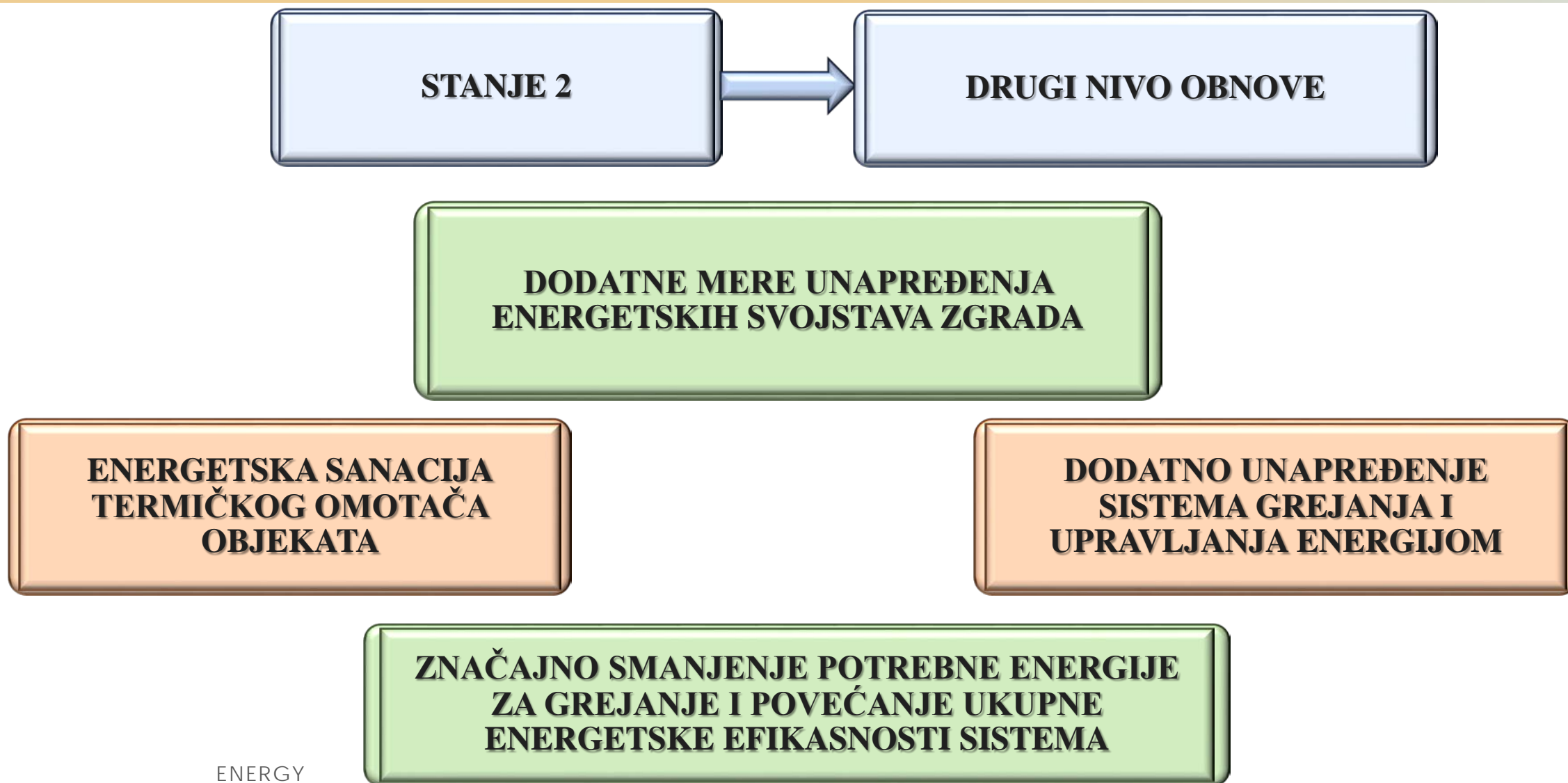
SISTEMI AKUMULACIJE TOPLOTNE ENERGIJE

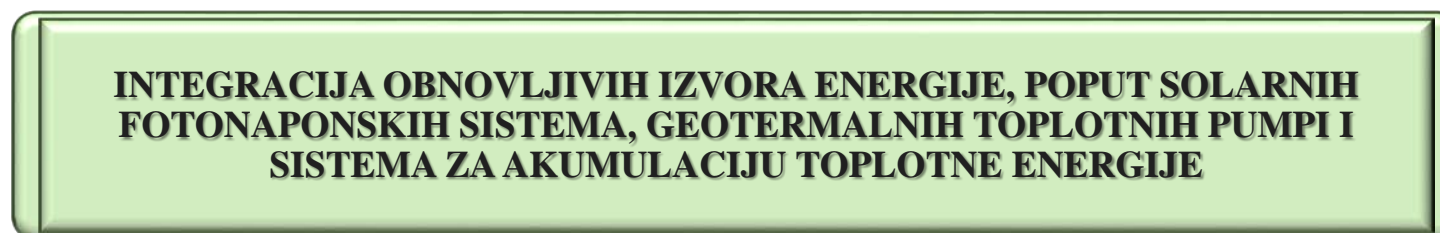
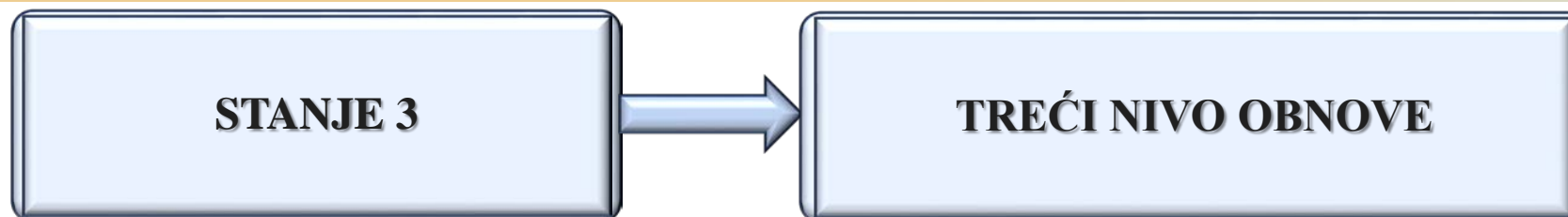
**PROIZVODNJA I POTROŠNJA ENERGIJE MOGU SE
EFIKASNIJE USKLADITI NA NIVOU NASELJA**

REZULTATI ANALIZE -STANJE 3

**UKUPNA GODIŠNJA POTREBA ZA
TOPLOTNOM ENERGIJOM**

**SMANJUJE SE SA 19.507 MWh/god. NA
12.816 MWh/god. (34 %)**

**UKUPNA GODIŠNJA POTREBA ZA
TOPLOTNELEKTRIČNOM ENERGIJOM**

**SMANJUJE SE SA 90.167 MWh/god. NA
25.146 MWh/god. (72 %)**

Scenario	Godišnja potrošnja energije za grejanje [MWh/god.]	Godišnja potrošnja električne energije [MWh/god.]
Stanje 0	19.507	90.167
Stanje 1	14.879	51.957
Stanje 2	13.164	40.410
Stanje 3	12.816	25.146

DISTRIKTNA OBNOVA ZGRADA

SISTEMATIČAN POSTUPAK

**RAZVIJENE PROCEDURE ZA PROCENU
ENERGETSKI EFIKASNE OBNOVE NA NIVOU
DISTRIKTA**

DEFINISANJA GRANICA SISTEMA

VREDNOVANJA EFEKATA SCENARIJA

**OMOGUĆAVAJU SAGLEDAVANJE
RAZLIČITIH MOGUĆNOSTI I POVEZIVANJE
ENERGETSKIH, EKOLOŠKIH I
EKONOMSKIH KRITERIJUMA**

IZBORA SCENARIJA

DISTRIKTNA OBNOVA ZGRADA

**ZNAČAJAN TEHNIČKI I ENERGETSKI
POTENCIJAL**

KLJUČNI PROBLEMI

**POTREBA ZA KOORDINACIJOM VEĆEG
BROJA UČESNIKA I DUGOROČNIM
PLANIRANJEM**

**SLOŽENA VLASNIČKA STRUKTURA
ZGRADA**

ORGANIZACIONI ZAHTEVI

MODELI FINANSIRANJA

NEIZVESNOST POVRATA INVESTICIJE

DISTRIKTNA OBNOVA ZGRADA

INTEGRISANI PROCES

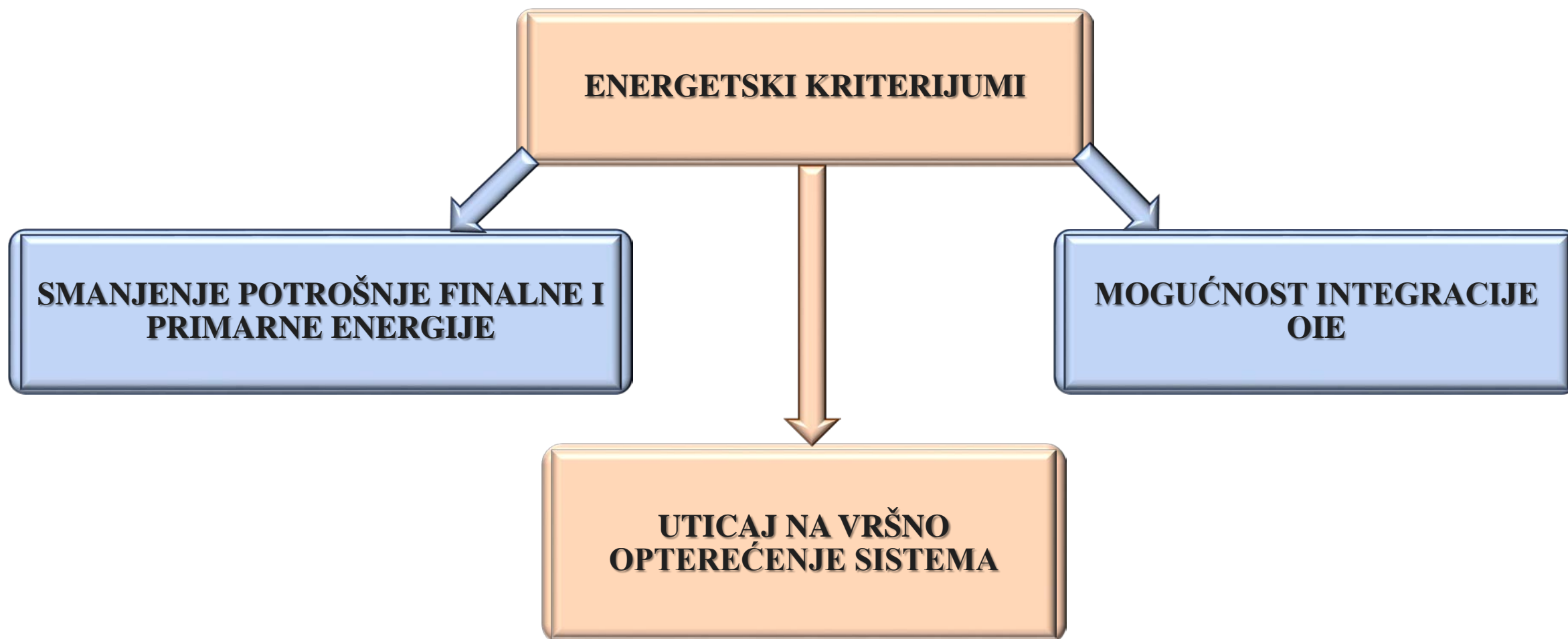
TEHNIČKA REŠENJA

FINANSIJSKA OGRANIČENJA

**INSTITUCIONALNI I REGULATORNI
OKVIRE**

**DRUŠTVENI ASPEKTI REALIZACIJE
PROJEKTA**

**ENERGETSKI KRITERIJUMI -
INTEGRALNI RETROFIT ZGRADE**

ZGRADA

STAMBENO NASELJE

SMANJENJE INSTALISANE SNAGE

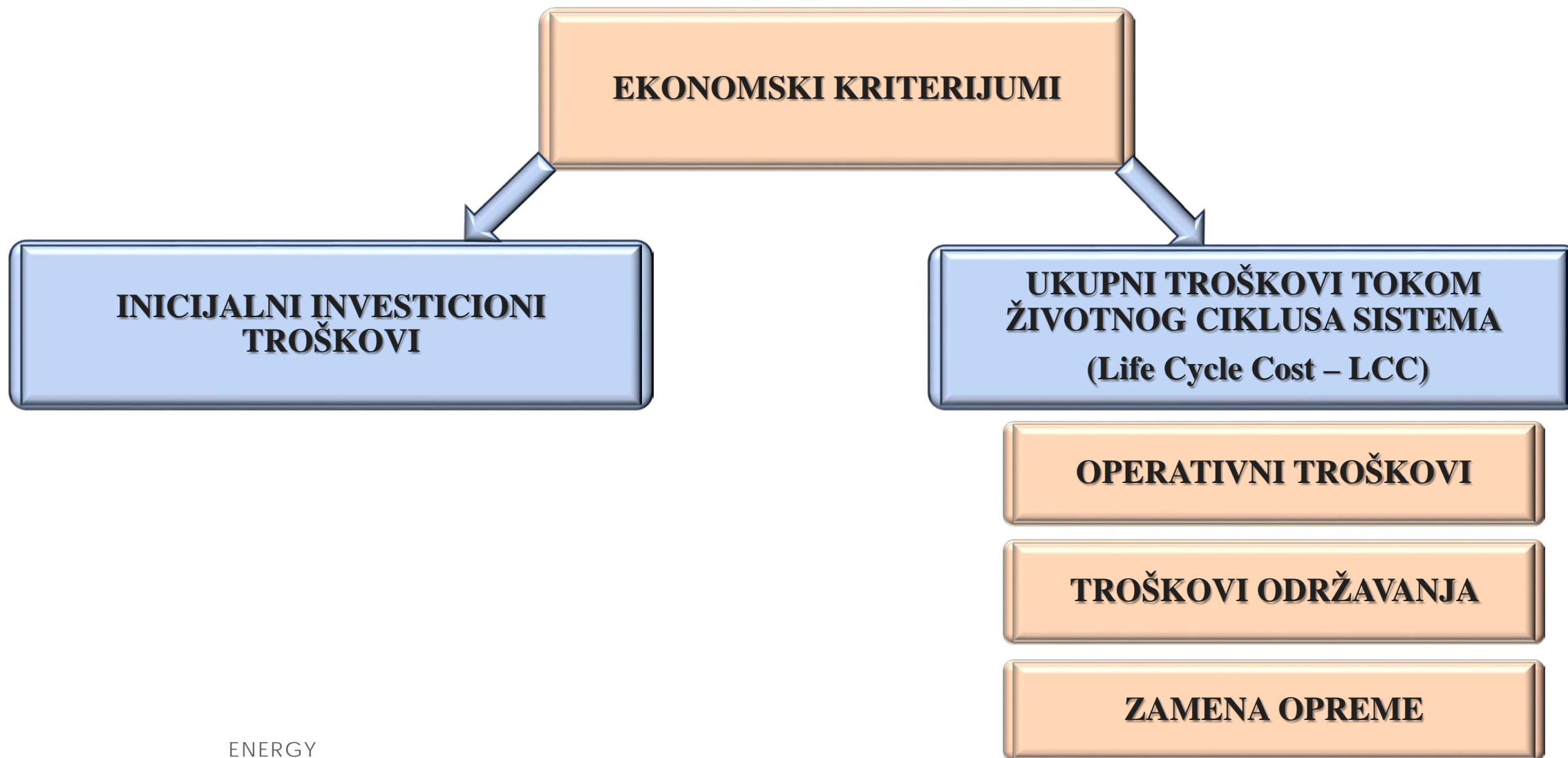
IZRAŽENJIJI EFEKTI

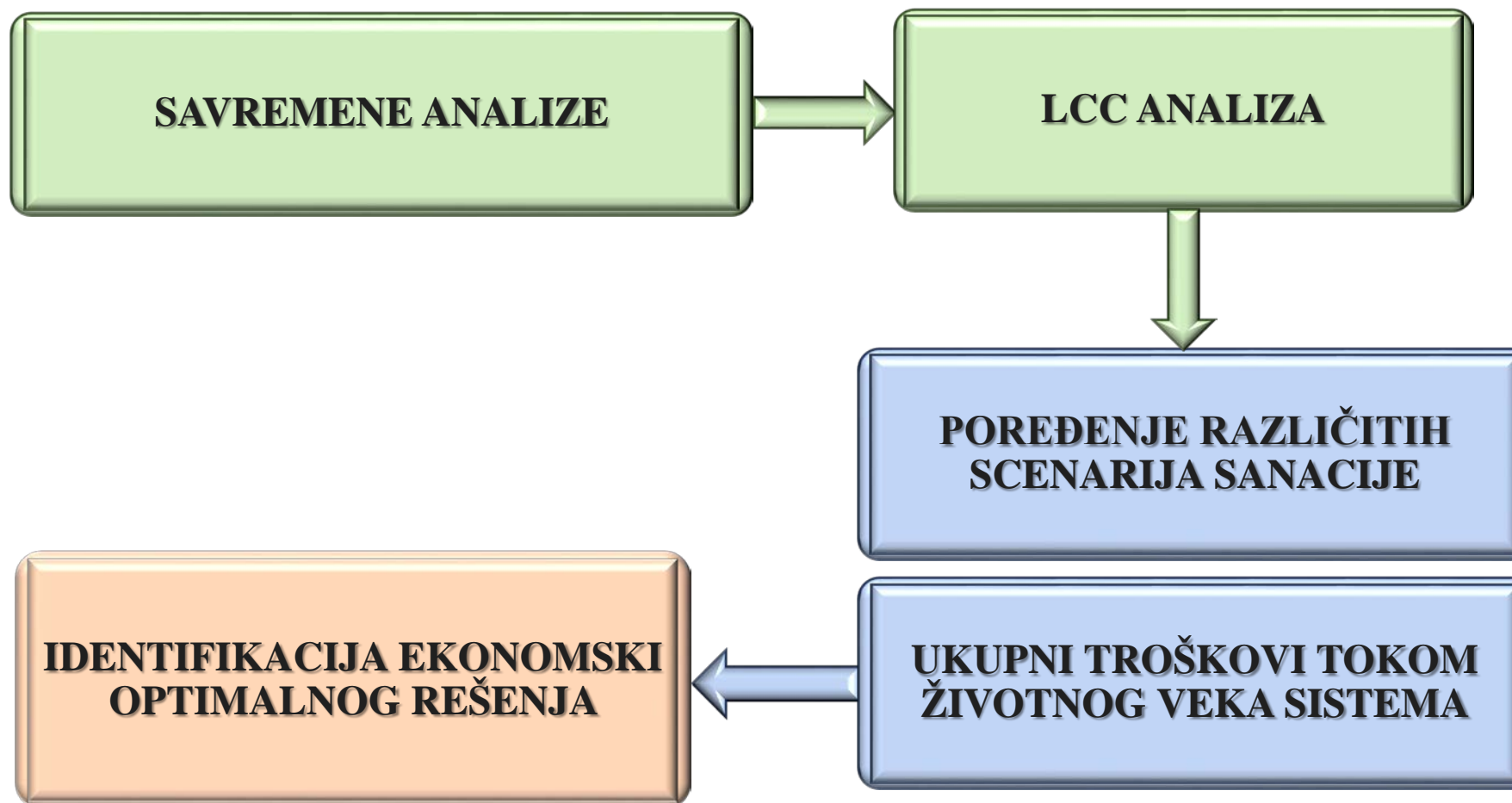
OSNOVNOG TOPLOTNOG IZVORA DO 45 %

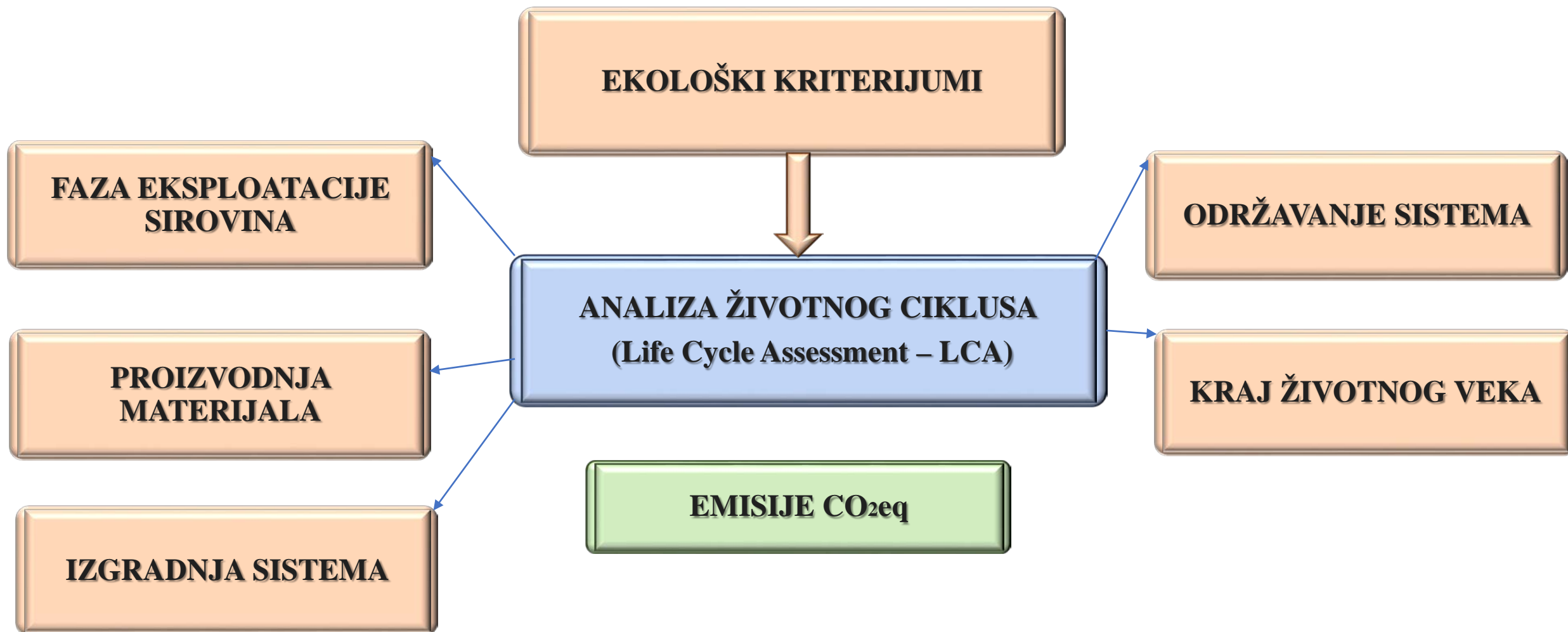
**GODIŠNJA POTROŠNJA TOPLOTNE ENERGIJE
ZA GREJANJE MOŽE SE SMANJITI ZA OKO 34 %**

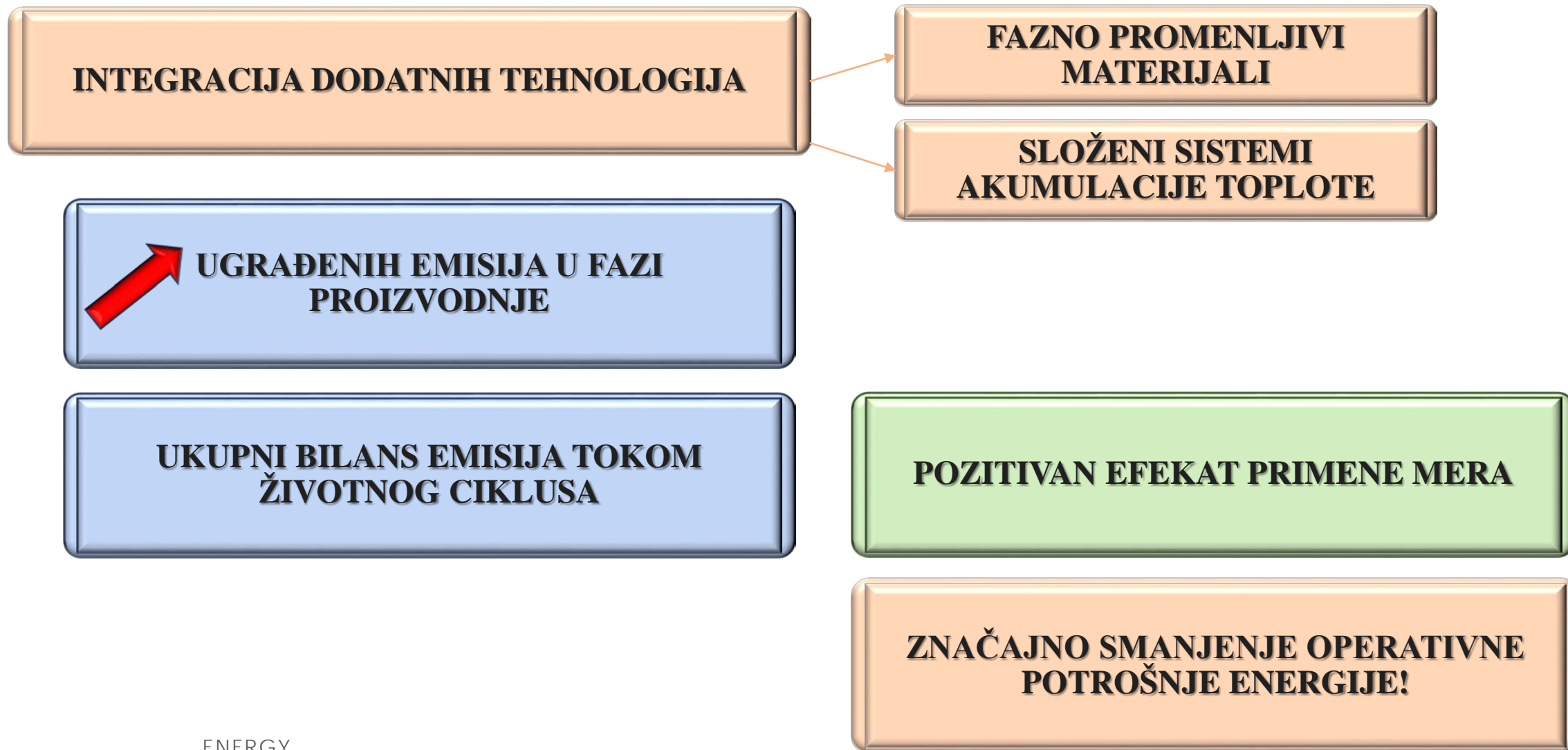
POMOĆNOG TOPLOTNOG IZVORA DO 53 %

**GODIŠNJA POTROŠNJA ELEKTRIČNE ENERGIJE
MOŽE SE SMANJITI ZA OKO 72 %**

LCA PRISTUP

**DONOŠENJE ODLUKE ZASNOVANE NA
UKUPNOM EKOLOŠKOM UČINKU SISTEMA**

**ISKLJUČIVO NA SMANJENJU
POTROŠNJE ENERGIJE**

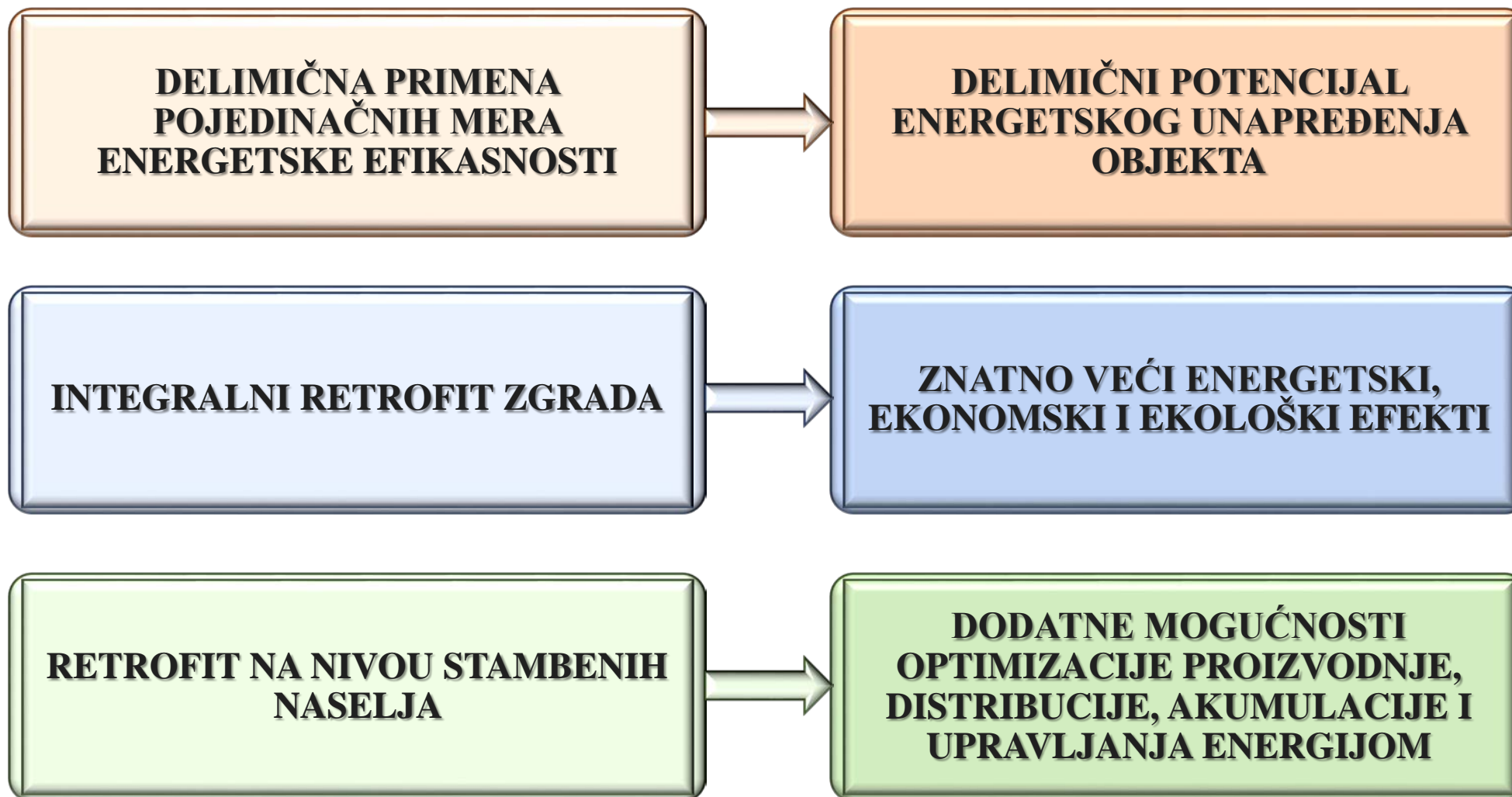

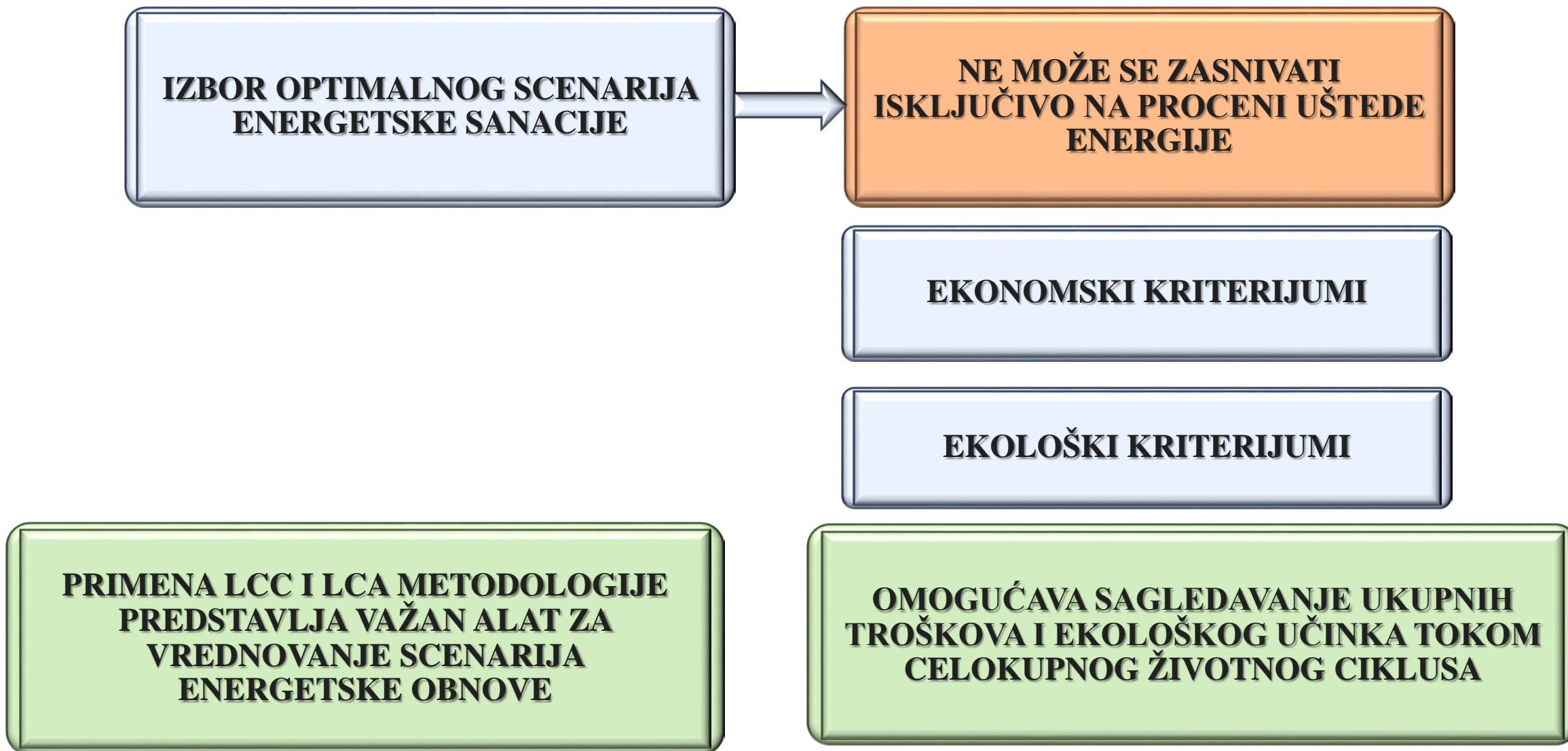
**ENERGETSKA OBNOVA
POSTOJEĆEG STAMBENOG FONDA**

**KLJUČNI PRAVAC ZA SMANJENJE POTROŠNJE FINALNE I PRIMARNE
ENERGIJE, KAO I ZA SMANJENJE EMISIJA ŠTETNIH MATERIJA**

**SMANJENJE POTROŠNJE FINALNE
I PRIMARNE ENERGIJE**

**SMANJENJE EMISIJA ŠTETNIH
MATERIJA**

ENERGY

HVALA NA PAŽNJI!

Thank you for your attention!

Ovde su prikazani rezultati istraživanja podržanog od strane Ministarstva nauke, tehnološkog razvoja i inovacija RS po Ugovoru 451-03-34/2026-03/200105, Mašinski fakultet, Univerzitet u Beogradu, od 05.02.2026 god., **kao i projekta Fonda za nauku Republike Srbije, 4344, Forward-Looking Framework for Accelerating Households' Green Energy Transition – FF GreEN.**

Kontakt podaci autora
Sandra Kovačević
prof. dr Mirko Komatina
prof. dr Miloš Banjac
Univerzitet u Beogradu Mašinski fakultet
skovacevic@mas.bg.ac.rs
mkomatina@mas.bg.ac.rs
mbanjac@mas.bg.ac.rs

ENERGY ENERGETIKA 2026

